

Monumentnummer*: 523032

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 21 mei 2002
Kadaster deel/nr 82882/78

Woonplaats* Nijmegen
Gemeente* Nijmegen
Provincie* Gelderland

Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Groesbeekseweg	14			6524 DB	Nijmegen		
Groesbeekseweg	16			6524 DB	Nijmegen		
Groesbeekseweg	18			6524 DB	Nijmegen		
Groesbeekseweg	20			6524 DB	Nijmegen		
Groesbeekseweg	22			6524 DB	Nijmegen		
Groesbeekseweg	24			6524 DB	Nijmegen		
Pontanusstraat	2			6524 HD	Nijmegen		

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Nijmegen	B			5647
Nijmegen	B			5132
Nijmegen	B			5137
Nijmegen	B			5133
Nijmegen	B			5134
Nijmegen	B			5648
Nijmegen	B			5138

Omschrijving**

Inleiding

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Rij van zeven HERENHUIZEN, in 1895 als één project gebouwd naar ontwerp van architect W.J. Maurits in neorenaissance-stijl. Maurits heeft een groot aandeel gehad in de woonhuisarchitectuur van de Nijmeegse stadsuitleg rond de eeuwwende. Hij ontwierp niet alleen rijke villa's en herenhuzen aan de singels, maar ook een groot complex volkswoningen tussen de singelbebouwing.

Onderhavig huizenblok bevindt zich in de 19de eeuwse schil van Nijmegen, nabij het centrale Keizer Karelplein. Deze stadsuitleg met singelbebouwing uit de periode 1880-1920 is als stadsbeeld beschermd. Het object maakt onderdeel uit van de aaneengesloten westelijke straatwand van de Groesbeekseweg en is gesitueerd op de hoek met de Pontanusstraat. Het blok wordt van de openbare weg gescheiden door een ondiepe voortuin. De oorspronkelijke smeedijzeren hekwerken, die zo karakteristiek zijn voor dit gebied, zijn verwijderd.

Omschrijving

HERENHUIZEN met drie bouwlagen op een souterrain.

De derde bouwlaag heeft een plat DAK en aan de straatzijden een dakschild met leien in Maasdekking. Op enkele plaatsen is de oorspronkelijke dakbedekking vervangen door shingles. Het langgerekte dakschild wordt halverwege (ter plaatse van Groesbeekseweg 20) onderbroken door een hoger opgetrokken schilddak. In het midden van dit schilddak is een grote dakkapel met fronton geplaatst. Aan weerszijden hiervan hebben de woningen met de nummers 16;18 en 22;24 elk drie houten dakkapellen: één grote dakkapel met tweezijdig puntdakje en overstek tussen twee kleinere varianten zonder overstek. Op de uiteinden van het huizenblok hebben de woningen Groesbeekseweg 14 en Pontanusstraat 2 in het midden een grote bakstenen dakkapel met trappen en een overhoekse toppilastr, en aan weerszijden een kleine houten dakkapel van het omschreven type. De omlijsting van de dakkapelramen bestaat uit (eenvoudig) gesneden pilasters en omgekrulde zijstukken. De verschillende dakkapellen benadrukken zowel de afzonderlijke woningen in de rij als ook de symmetrische opzet van het blok als totaal. De langgerekte GEVEL aan de Groesbeekseweg heeft een nagenoeg symmetrische opzet. De bakstenen gevel is in kruisverband gemetseld en heeft een sterk horizontale geleiding. Deze horizontale gevelgeleding bestaat uit een geblokt gepleisterde grijze plint; wit geschilderde water- en cordonlijsten; decoratieve banden van zwarte en gele baksteen; een afsluitende kroonlijst op consoles. De openingen in de gevel zijn rechthoekig van vorm: openslaande ramen in de plint (souterrain) en grote enkelruits schuifvensters in de eerste en tweede bouwlaag. De ontlastingsboog boven de schuifvensters is in meerdere varianten uitgevoerd: blinde segmentbogen (nrs. 14, 20 en 2), getoogde strekken en hanekammen (nrs. 16;18 en 22;24). De bogen en strekken zijn voorzien van geboorte- en sluitstenen met diamantkoppen in wit pleisterwerk. Ook de dagzijden van de vensters zijn voorzien van hoekblokken in wit pleisterwerk. De boogvelden onder enkele segmentbogen zijn gevuld met een cartouche en takken in wit pleisterwerk. Alle woningen hebben een regelmatige indeling in drie vensterassen: een brede beuk met twee vensterassen (kamers en suite) en een smalle beuk met de ingang (gang). De identieke ingangen hebben een hoge paneeluur met glas in de hoge midden- en vierkante bovenpanelen. De middenpanelen zijn voorzien van smeedijzeren roosters. De voordeur van nummer 14 is vernieuwd. De bovenlichten bestaan uit een rond glas-in-loodraam gevat in een aedacula van wit pleisterwerk. De gezamenlijke hardstenen toegangstrap van Groesbeekseweg 20;22 is gewijzigd.

Het HOEKPAND Pontanusstraat 2 heeft dezelfde gevelindeling, geleiding, detaillering en materiaalgebruik als de beschreven gevel aan de Groesbeekseweg. De afgeschuinde hoek is vormgegeven als een over drie bouwlagen opgetrokken toren. Deze vierkante hoektoren wordt afgesloten door een vierzijdige spits met overstek en smeedijzeren sierbekroning. Het balkonhek van de tweede bouwlaag is vernieuwd. De sober uitgevoerde ACHTERGEVEL wordt horizontaal geleed door banden van gele baksteen. De (getoogde) strekken en segmentbogen boven de schuifvensters zijn voorzien van imitatie geboorte- en sluitstenen in gele baksteen. De lekdorpels zijn

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

uitgevoerd in hardsteen. In het verlengde van de smalle beuk hebben de woningen aan de achterzijde een uitbouw over drie bouwlagen. Deze uitbouwen worden geflankeerd door houten serres in het verlengde van de kamers en suite. De RUIMTELIJKE INDELING van de tweebeukige woningen bestaat in hoofdlijnen uit een smalle beuk met gangen en trappen en een brede beuk met kamers en suite en slaapkamers. Wijzigingen in de interieurs hebben op onderdelen plaatsgevonden ten behoeve van kantoorfuncties en/of kamerbewoning. In enkele vertrekken zijn oorspronkelijke INTERIEURELEMENTEN bewaard gebleven, zoals geornamenteerde stucplafonds (lauwerkranslijsten, midden- en hoekstukken met bloem- en bladmotieven), schuifdeuren, marmeren schoorsteenmantels en dito vloeren in de hal. Waardering

Rij van zeven HERENHUIZEN uit 1895.

- Van architectuurhistorische waarde als typologisch goed voorbeeld van een rijtje tweebeukige herenhuizen uit 1895, dat als één project is ontworpen in neorenaissance-stijl. Het redelijk gaaf bewaard gebleven exterieur valt op door de rijke ornamentiek en het bijzondere kleur- en materiaalgebruik. Karakteristiek is tevens de nagenoeg symmetrische opzet van het huizenblok als totaal, in combinatie met het op onderdelen architectonisch benadrukken van de afzonderlijke woningen. Het object is een goed voorbeeld van het werk van architect W.J. Maurits, en representatief voor diens voornamere woonhuisarchitectuur aan de singels in Nijmegen. - Van cultuurhistorische waarde als herkenbaar element uit de maatschappelijke ontwikkeling. Het blok is gebouwd als huisvesting voor de nieuwe en kapitaalkrachtige stedelijke elite, die zich bij voorkeur vestigde in kapitale herenhuizen in de nieuw aangelegde straten rond de oude stad; een stadsuitbreiding die met het verwijderen van de vestingwerken aan het eind van de 19de eeuw mogelijk was geworden.

- Van stedenbouwkundige waarde als essentieel en markant gesitueerd onderdeel van de als stadsbeeld beschermde zogenaamde 19de eeuwse schil van Nijmegen. Karakteristieke elementen van de singelbebouwing in deze stadsuitleg, zoals aaneengesloten gevelwanden met balkons, dakkapellen, torens en ondiepe voortuintjes, zijn ook bij onderhavig pand aanwezig.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis